

PREDNACRT

SREDNJOROČNI PLAN RADA

AGENCIJA ZA SIGURNOST HRANE BOSNE I HERCEGOVINE
PERIOD 2019.-2021. GODINA

Mostar, 2018. godine

Sadržaj

Poglavlje 1: Uvod	3
Poglavlje 2: Strateški okvir	3
Poglavlje 3: Mandat, vizija i misija.....	4
Poglavlje 4:Učesnici i partneri.....	4
Poglavlje 5: Osnovna programska opredjeljenja	5
Poglavlje 6: Resursi i kapaciteti potrebni za postizanje ciljeva	5
Poglavlje 7: Okvir za praćenje provođenja plana i evaluaciju rezultata	6
Analiza rizika u provođenju Srednjoročnog plana rada Agencije za sigurnost hrane BiH za 2019-2021. godinu.....	6
Izvještaj o provedenim konsultacijama kod izrade.....	7
PRILOG: Akcioni plan Srednjoročnog plana rada Agencije za sigurnost hrane BiH	

Poglavlje 1: Uvod

Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Agencija) osnovana je Odlukom o osnivanju Agencije za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 22/05) koja je donesena na osnovu člana 52. Zakona o hrani („Službeni glasnik BiH“, broj 50/04) i Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 30/03 i 42/03), a na prijedlog Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine.

Agencija je samostalna upravna organizacija, koja za svoj rad odgovara Vijeću ministara Bosne i Hercegovine. Tijela Agencije su: Upravni odbor, Direktor, Savjetodavno vijeće, Naučno vijeće i naučni odbori.

Shodno odredbama Zakona o hrani Upravni odbor Agencije: odobrava, odnosno usvaja interne i finansijske propise Agencije; usvaja Program rada i Izvještaj o radu Agencije; osigurava da radni programi Agencije budu u skladu sa propisima i politikom prioriteta Vijeća ministara Bosne i Hercegovine na području sigurnosti hrane; predlaže propise za područje hrane i hrane za životinje i osigurava da Agencija obavlja svoje funkcije i izvršava svoje zadatke koji su joj dodijeljeni u skladu sa Zakonom o hrani.

Agencija obavlja djelatnosti i zadatke u skladu s odredbama Zakona o hrani, Zakona o genetički modificiranim organizmima („Službeni glasnik BiH“, broj 23/09), podzakonskim propisima koji uređuju sistem sigurnosti hrane, kao i zakonskim i podzakonskim propisima koji uređuju funkcioniranje organa državne uprave.

Srednjoročni cilj: „Unaprijediti sistem zaštite zdravlja ljudi, životinja i bilja putem uspostavljanja efikasnog sistema sigurnosti hrane, veterinarske kontrole i fitosanitarne oblasti u BiH“ je cilj čijem ostvarenju prema prijedlogu Srednjoročnog programa rada Vijeća ministara Bosne i Hercegovine za period 2019.-2021. godina doprinosi i Agencija (pored ostalih institucija u oblasti sigurnosti hrane).

Poglavlje 2: Strateški okvir

Dokument Strateški okvir za Bosnu i Hercegovinu pripremila je Direkcija za ekonomsko planiranje Bosne i Hercegovine, a koji služi kao usmjeravajuća podloga strateških ciljeva za pripremu Srednjoročnog programa rada Vijeća ministara Bosne i Hercegovine.

U okviru navedenih principa razvoja u dokumentu, a uzimajući u obzir poslove i zadatke Agencije definisane Zakonom o hrani, mandat Agencije doprinosi:

- *Održivom rastu* koji se fokusira na balansiran regionalni razvoj i poboljšanu efikasnost i održivost upravljanja prirodnim resursima, kao podršku za povećanu samoodrživost ekonomije i društva i stvaranje poboljšanih uvjeta za lokalni razvoj i zapošljavanje.

Strateški cilj institucija Bosne i Hercegovine, a tako i Agencije određen je u Prijedlogu srednjoročnog programa rada Vijeća ministara Bosne i Hercegovine.

U skladu sa Strateškim okvirom za Bosnu i Hercegovinu, u okviru navedenog prioriteta ***Poboljšanje konkurentnosti, kvaliteta i sigurnosti domaćih proizvoda***, Agencija je obuhvaćena sljedećom mjerom:

Mjera 2: Razviti efikasan sistem sigurnosti hrane

Da bi se uspostavio efikasan sistem sigurnosti hrane potrebno je harmonizovati bh. zakonodavstvo sa EU standardima, zatim vršiti naučne i stručno tehničke poslove iz područja sigurnosti hrane zasnovane na procjeni rizika i doprinosi unaprijeđenju funkcije upravljanja rizikom.

Poglavlje 3: Mandat, vizija i misija institucija

Mandat Agencije je:

- razvoj i primjena jedinstvene metodologije procjene rizika u području sigurnosti hrane i hrane za životinje,
- izrada naučnih studija u području sigurnosti hrane i hrane za životinje,
- edukacija zainteresovanih strana i izdavanje edukativnih materijala vezano za opasnosti i rizike koji potiču od hrane i hrane za životinje,
- obavještanje javnosti o pitanjima u okviru svoje djelatnosti,
- razvoj sistema sigurnosti hrane i hrane za životinje i
- vršenje naučnih i stručno-tehničkih poslova.

Vizija Agencije je izgrađen efikasan sistem sigurnosti hrane/hrane za životinje duž cjelokupnog prehrambenog lanca, baziran na procjeni rizika, koji će osigurati visok nivo zaštite zdravlja i interesa potrošača i djelovanje kao vodeće tijelo za procjenu rizika u oblasti sigurnosti hrane i hrane za životinje, te naučnih i stručnih savjeta u pogledu ishrane. Krajnji cilj je stručna i naučna podrška u području zaštite zdravlja i interesa potrošača.

Misija Agencije je unaprjeđenje sistema sigurnosti hrane i hrane za životinje zasnovanog na procjeni rizika i međunarodnim sporazumima i konvencijama iz područja sigurnosti hrane i hrane za životinje u cilju zaštite zdravlja i interesa potrošača, te stvaranju uslova subjektima u poslovanju sa hranom da posluju u skladu s principima i standardima Evropske unije i time postanu konkurentniji na domaćem i međunarodnom tržištu.

Stalno jačati i provoditi efikasnu saradnju između nadležnih institucija koje su uključene u sistem sigurnosti hrane i to putem naučne saradnje, međuinstitucionalnog umrežavanja i razmjene podataka.

Poglavlje 4: Učesnici i partneri

Institucije u oblasti sigurnosti hrane

Agencija u svom radu saraduje s nadležnim organima i to:

Institucije Bosne i Hercegovine:

- Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa,
- Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa – Ured za veterinarstvo,
- Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa – Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja,
- Direkcija za evropske integracije,

- Ministarstvo finansija i trezora i
- Ured za zakonodavstvo.

Institucije Federacije Bosne i Hercegovine:

- Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva,
- Ministarstvo zdravstva,
- Ministarstvo trgovine i
- Uprava za inspekcijske poslove.

Institucije Republike Srpske:

- Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede,
- Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite,
- Ministarstvo trgovine i turizma i
- Republička uprava za inspekcijske poslove.

Institucije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine:

- Vlada Brčko distrikta BiH - Odjeljenje za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu,
- Vlada Brčko distrikta BiH - Odjeljenje za zdravstvo i ostale usluge i
- Ured gradonačelnika – Inspektorat.

Agencija saraduje i s ostalim institucijama od značaja za unaprjeđenje sistema sigurnosti hrane kao što su: laboratorije, privredne komore, udruženja potrošača, udruženja proizvođača, druge nevladine organizacije i akademska zajednica.

Poglavlje 5: Osnovna programska opredjeljenja

- ***Program 1. Procjena, upravljanje i komunikacija rizika porijeklom iz hrane i hrane za životinje:***
 - Procjena rizika u oblasti sigurnosti hrane,
 - Koordiniranje izrade propisa usaglašenih sa legislativom Evropske unije kako bi se osigurao izvoz hrane i hrane za životinje, te zaštitili interesi potrošača i proizvođača,
 - Implementacija propisa iz oblasti sigurnosti hrane i
 - Prehrambene navike stanovništva.

Poglavlje 6: Resursi i kapaciteti potrebni za postizanje ciljeva

U navedenom trogodišnjem periodu predviđeni izvor finansiranja zasnovan je iz odobrenog budžeta Agencije, kao i iz sredstava po osnovu donacije iz međunarodnog projekta.

Shodno planiranim aktivnostima očekuje se uspostavljanje sljedećih tijela Agencije: Savjetodavno vijeće, Naučno vijeće i naučni odbori. Za uspostavu i rad ovih tijela potrebno je

osigurati dodatna sredstva finansiranja, koja u početku mogu biti iz vanbudžetskih izvora (određeni projekti), a kasnije se mogu ugraditi u budžet institucije.

Poglavlje 7: Okvir za praćenje provođenja plana i evaluaciju rezultata

Ključni pokazatelji uspješnosti ostvarenja ciljeva Agencije su mjerljivi putem kontinuiranog monitoringa provođenja aktivnosti, koji pokazuju da je unaprjeđena funkcija procjene rizika i procesi upravljanja i komunikacije rizikom.

Pokazatelji rezultata realizacije programa su:

- Pripremljena naučna i stručna mišljenja i preporuke; ažurirane baze podataka/evidencija; provedene aktivnosti na osnovu saradnje sa međunarodnim i EU institucijama i organizacijama; usklađeni propisi o hrani; Aktivnosti po koordinacijama u vezi sa hitnim slučajevima, rješenja za odobravanje za stavljanje na tržište hrane, pojašnjenje, tumačenje, odgovori i saopštenja za javnost u vezi implementacije propisa.

Analiza rizika u provođenju Srednjoročnog plana rada Agencije za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine za 2019-2021. godinu

Novi koncept sigurnosti hrane zasnovan je na tri međusobno povezane komponente analize rizika — procjena rizika, upravljanje rizikom i obavještanje o riziku, i zahtijeva multisektorski pristup i uključenost svih zainteresiranih strana (potrošači, subjekti u poslovanju s hranom, laboratorije, akademska zajednica). Za razliku od Evropske unije, gdje Evropska agencija za sigurnost hrane (EFSA) obavlja samo poslove procjene rizika, a Evropska komisija poslove upravljanja rizikom, Agencija obavlja poslove i upravljanja rizika i procjene rizika.

Poseban faktor rizika je moguća i politička nestabilnost u zemlji i nedostatak političkog konsenzusa.

Osnovni zaključci prethodnog Izvještaja o provođenju plana rada:

1. Svi propisi iz Programa rada za 2018. godinu pripremljeni su i spremni su za odobrenje od strane Upravnog odbora Agencije.
2. Nastavljena je saradnja s nadležnim institucijama Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Federacije Bosne i Hercegovine, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kao i saradnja s akademskom zajednicom u Bosni i Hercegovini, laboratorijama, nevladinim organizacijama i drugim zainteresovanim stranama.
3. Agencija se kontinuirano bavila procjenom rizika, te na osnovu toga davala preporuke nadležnim organima Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Federacije Bosne i Hercegovine i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.
4. Agencija je putem INFOSAN mreže i RASFF sistema zaprimala informacije i blagovremeno iste dostavljala nadležnim organima na dalje postupanje.
5. Plan praćenja (monitoring) hrane i hrane za životinje u Bosni i Hercegovini u 2018. godini proveden je po planiranoj dinamici u skladu sa zakonskom procedurom.
6. Kontinuirano su se rješavali predmeti za priznavanje prirodnih mineralnih, prirodnih izvorskih i stonih voda u Bosni i Hercegovini zahvaljujući radu Komisije za priznavanje

prirodnih mineralnih i prirodnih izvorskih voda u Bosni i Hercegovini, te se prati stanje u navedenoj oblasti u saradnji sa nadležnim inspekcijskim organima.

7. Kontinuirano su rješavani zahtjevi za stavljanje GM hrane za životinje na tržište Bosne i Hercegovine.
8. U okviru saradnje s laboratorijima za kontrolu hrane u Bosni i Hercegovini prikupljeni su i obrađeni rezultati laboratorijskih analiza hrane i hrane za životinje.
9. U okviru saradnje s institucijama javnog zdravstva prikupljeni su i analizirani epidemiološki podaci o oboljenjima koja se prenose putem hrane.
10. Nastavljena izuzetno dobra saradnja sa sredstvima informiranja.

Izveštaj o provedenim konsultacijama kod izrade

U skladu s odredbama Odluke o godišnjem planiranju rada i načinu praćenja i izvještavanja u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 94/14), Agencija je provela postupak javnih konsultacija o Prednacrtu Srednjoročnog programa rada koji je bio objavljen na službenoj web stranici Agencije (www.fsa.gov.ba) u dijelu koji se odnosi na javne konsultacije.

Poglavlje 8: PRILOG: AKCIONI PLAN SREDNJOROČNOG PLANA RADA AGENCIJE ZA SIGURNOST HRANE BIH ZA PERIOD 2019. – 2021. GODINA

DIREKTOR

dr. sci. Džemil Hajrić, s.r.

AKCIONI PLAN SREDNJOROČNOG PLANA RADA AGENCIJE ZA SIGURNOST HRANE BOSNE I HERCEGOVINE 2019. - 2021. GODINA

Opći cilj / načela razvitka:

ODRŽIVI RAST

Strateški cilj:

Brži i efikasniji razvoj poljoprivrede i ruralni razvoj

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21			
				Okvir za mjerenje ostvarenja							Procjena troškova				Izvori finansiranja								
Srednjoročni cilj	Specifični ciljevi	Programi	Projekt	Institucija odgovorna za implementaciju	Pokazatelj	Jedinica mjerenja (% broj ili opisno)	Polazna vrijednost godina 2018.	Cijana vrijednost godina 2019.	Ciljana vrijednost godina 2020.	Ciljana vrijednost godina 2021.	Procijenjeni troškovi godina 2019.	Procijenjeni troškovi godina 2020.	Procijenjeni troškovi godina 2021.	Ukupno troškovi	Budžet	Zajmovi	Donacije	Ostali izvori	Ukupno	Program u DOB-u			
Srednjoročni cilj 1*				Agencija za sigurnost hrane BiH	Usklađenost sistema sigurnosti hrane sa zemljama članicama EU	%	75	80	85	90	1.815.000,00	1.814.000,00	1.790.000,00	5.556.000,00	5.419.000,00		137.000		5.556.000,00	421710			
Unaprijediti sistem zaštite zdravlja ljudi, životinja i bila putem efikasnog sistema sigurnosti hrane, veterinarske kontrole i fitosanitarne oblasti u BiH	Unapređenje sistema sigurnosti hrane	1.1 Procjena, upravljanje i komunikacija rizika porijeklom iz hrane i hrane za životinje		Agencija za sigurnost hrane BiH	Uspostavljen unaprijeđen sistem sigurnosti hrane	%	5	5	5	5	1.815.000,00	1.814.000,00	1.790.000,00	5.556.000,00	5.419.000,00		137.000		5.556.000,00	421710			
				Agencija za sigurnost hrane BiH	Usklađenost sistema sigurnosti hrane u BiH	%	5	5	5	5	1.815.000	1.814.000,00	1.790.000,00	5.556.000,00	5.419.000,00			137.000		5.556.000,00	421710		
			1.1.1 Procjena rizika u oblasti sigurnosti hrane	Agencija za sigurnost hrane BiH	Formirana tijela Agencije. Savjetodavno vijeće. Naučno vijeće i naučni odbori	Broj	93	154	214	274	635.245	634.890	626.490	1.896.625	1.896.625							421710	
			1.1.2 Koordiniranje izrade propisa usaglašenih sa legislativom Evropske unije kako bi se osigurao izvoz hrane i hrane za životinje, te zaštitili interesi potrošača i proizvođača	Agencija za sigurnost hrane BiH	Pripremljeni propisi	Broj	147	149	151	153	635.700	635.350	626.940	1.897.990	1.897.990								421710
			1.1.3 Implementacija propisa iz oblasti sigurnosti hrane	Agencija za sigurnost hrane BiH	Pojašnjenje, tumačenje, odgovori i saopćenja za javnost po pitanju primjene propisa	Broj	250	450	650	850	544.055	543.760	536.570	1.624.385	1.624.385								421710
			1.1.4 Prehrambene navike stanovništva	Agencija za sigurnost hrane BiH	Stepen realizacije projekta	%	30	20	20	30			137.000	137.000			137.000			421711			

PREGLED ZAKONA, DRUGIH PROPISA I RAZVOJNO-INVESTICIJSKIH PROJEKATA/PROGRAMA PREDVIĐENIH SREDNJOROČNIM PLANOM RADA AGENCIJE ZA SIGURNOST HRANE BIH

Opći cilj / načela razvitka:		ODRŽIVI RAST						
Strateški cilj:		Brži i efikasniji razvoj poljoprivrede i ruralni razvoj						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Srednjoročni cilj	Specifični ciljevi	Programi	ZAKONI	PODZAKONSKI AKTI	Usklađiva nje s pravnim nasljeđem EU-a (DA ili NE)	Planirano razdoblje za DONOŠENJE	NAZIV PROJEKTA JAVNIH INVESTICIJA	Očekivano RAZDOBLJE REALIZACIJE
Unaprijediti sistem zaštite zdravlja ljudi, životinja i bilja putem uspostavljanja efikasnog sistema sigurnosti hrane, veterinarske kontrole i fitosanitarne oblasti u BiH	Unapređenje sistema sigurnosti hrane	Procjena, upravljanje i komunikacija rizika porijeklom iz hrane i hrane za životinje		Izmjene i dopune Pravilnika o maksimalnim nivoima ostataka pesticida u i na hrani i hrani za životinje	DA	2019. godina	Prehrambene navike stanovništva	2021. godina
				Izmjene i dopune pravilnika i po potrebi izrada novih pravilnika tokom godine	DA	2019. godina		
				Izmjene i dopune Pravilnika o maksimalnim nivoima ostataka pesticida u i na hrani i hrani za životinje	DA	2020. godina		
				Izmjene i dopune pravilnika i po potrebi izrada novih pravilnika tokom godine	DA	2020. godina		
				Izmjene i dopune Pravilnika o maksimalnim nivoima ostataka pesticida u i na hrani i hrani za životinje	DA	2021. godina		
				Izmjene i dopune pravilnika i po potrebi izrada novih pravilnika tokom godine	DA	2021. godina		